

Titel: Kapitel VIII.

Citation: "Kapitel VIII.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e5648/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

nye Paastande og faktiskke Anbringender, saavel som Forandringer i, Tillæg til eller Opgivelser af tidligere fremsatte Paastande, Denægtelser, Indsigelser eller faktiskke Anbringender, forsaavidt herom efter § 168, jfr. § 169, kan blive Spørgsmaal udenfor de skriftlige Sagsfremstillinger og Tillæg til samme;

De i § 194 omhandlede Indsigelser og Forlangender.

§ Retsbogen gjøres fremdeles Bemærkning om Doerleverelsen eller Fremlæggelsen af alle skriftlige Fremstillinger, Dokumenter, Breve, Forkyndelser, Meddelelser og andre Aktstykker, som derhos blive at forlyne med Fremlæggelsespaategning.

§ 86.

Klagekriftet, Parternes øvrige Skrifter og Sagsfremstillinger forblive i Rettens Arkiv. Dokumenter og Aktstykker, der benyttes som Bevis, tilbageleveres Parterne, naar Sagen er paadømt, imod at disse til Retten indlevere bekræftede Gjenparter. Dog fordrer ikke Gjenpart af Dokumenter, der kun ere Udskrifter af Embedsprotokoller, eller af Handelsbøger, Regnskabsbøger eller andre saadanne Dokumenter, som ere af særdeles betydeligt Omfang.

§ 87.

Retsbogen underskrives af den, der har fungeret som Formand, og af Protokolføreren.

§ 88.

Retskriveren har at samle de enhver Sag vedkommende Dokumenter og bevare dem eller de Gjenparter, som ifølge § 86 afsendes i Stedet for Originaler, der tilbageleveres.

Særligt bestemmes det nærmere ved Anordning for enhver enkelt Ret, hvilke Bøger der skulle føres ved den, samt hvorledes de skulle indrettes.

§ 89.

Parterne saavel som enhver Anden, som deri har retlig Interesse, kan hos Retskriveren forlange Udskrift af Retsbøgerne samt af de øvrige ved Retten beroende og til Sagen hørende Dokumenter, imod herfor at erlægge sportelmæssig Betaling.

Derfor Retskriveren nægter at meddele en forlangt Udskrift, kan den, som har begjært en saadan, skriftlig fremsætte behørig begrundet Anse, der afleveres til Retskriveren, som indsender denne med sin Erklæring til Retten, som derefter ved Kjendelse afsjor Spørgsmaalet. Med denne Kjendelse kan der iværksettes Besværing efter de almindelige Regler herom.

Kapitel VIII.

Om Processmaaden i Almindelighed.

§ 90.

Samtlige til Processens (derunder Bevisets) Førelse fornødne Skridt iværksettes af Parterne. En Indgriben af Retten finder kun Sted, saavidt Loven hjemler det.

§ 91.

Retsager forhandles mundtlig. Skrift anvendes kun, forsaavidt Loven hjemler det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag; Oplæsning af skrevne Bevisdokumenter, Fremstillinger eller Udviklinger tilfødes alene, hvor Loven hjemler saadant. Dvsaa Beviser fremsættes, saavidt muligt, i frit mundtligt Foredrag; dog tillades Oplæsning, hvor det kommer an paa ordret Gjengivelse.

Naar Dplysning skal finde Sted, foregaar den enten ved Parten selv eller ved Protokolforeten efter Formandens Bestemmelse.

§ 92.

Retsproget er dansk. Ingen skriftlig eller mundtlig Henvendelse fra Parterne til hinanden eller til Retten maa ske i noget andet Sprog. Afhorelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underretterne Tilfaldelse af Tolk undlades, naar Parterne ikke gjøre Fordring herpaa, og Retten tillægger sig fornødent Kjendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog, maa ledsages af en Oversættelse, der skal være autoriseret af en offentlig ansat Translatør, medmindre Parterne anerkende dens Rigtighed.

Forhandling med og Afhorelse af Døve, Stumme og Døvstumme foregaar enten ved Hjælp af Personer, der ere kundige i Tegnsproget, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmaal og Svar.

§ 93.

Retten's Formand leder de mundtlige Forhandlinger. Han giver Parterne Ordet i den Orden, hvori disse have at ytre sig, og han slutter Forhandlingerne, naar han anser de foreliggende Sæmne for tilstrækkeligen drøftet. Ordet kan fratages den Part, som ikke vil rette sig efter Formandens Ledelse, og han maa da bære det Tab, som kan følge hereaf.

§ 94.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kjendsgjerninger, paa hvilke han støtter sine Paastande, saavel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anførte Kjendsgjerninger.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benægtet Kjendsgjerning skal anses for indrømmet eller bestridt, afgjør Retten efter et Skjøn over Forhandlingerne i det Hele.

§ 95.

Retten skal ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjerne Usikkerhed, Tvetydighed eller Usfuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer og Dplysninger.

Det er endvidere Retten tilladt at stille Spørgsmaal til Parterne, forsaavidt dette er fornødent, for at deres Fremstilling af Sagen indskrænkning kan forklares, eller de fornødne Bestemmelser om Processens Gang, derunder Bevisets Førelse, kunne træffes.

Saavel Retten's Formand som dens enkelte Medlemmer kunne stille Spørgsmaal.

§ 96.

Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmaal stigende til Sagens Dplysning.

Er Parten syg eller paa anden Maade forhindret i at møde, eller vilde hans Fremstilling for den Ret, hvor Sagen forhandles, medføre usforholdsmæssige Omkostninger eller anden Ulempe, kan Retten, forsaavidt Parten befinder sig indenfor Landets Grænser, bestemme, at han skal afhøres ved Underretten paa det Sted, hvor han opholder sig, over bestemt opgivne Spørgsmaal, der ikke i Forveien maa meddeles ham; disse affattes skriftligt af Retten eller af Modparten under Retten's Tilsyn og tilstilles derefter vedkommende Underret. Modparten er berettiget til at give Møde ved Afhøringen, om hvis Foretagelse han derfor skal underrettes, og fremsætte yderligere Spørgsmaal.

Enhver Part kan frivilligt fremstille sig under Bevisforhandlingen og begjære personlig at afgive sin Forklaring. Dette tilføjes ham i Almindelighed, medmindre Retten anser det for at være uden Nytte i Henseende til Sagens Ophævelse. Den Part, der fremstiller sig for at afgive Forklaring, er pligtig at besvare de yderligere Spørgsmaal, som Modparten eller Retten maatte gøre ham.

§ 97.

Naar en Part, der er tilstagt til personlig Møde, uden oplyst lovligt Forfald udebliver, eller naar der ikke svares paa de ifølge de tvende foregaaende Paragrafer stillede Spørgsmaal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Udeblivelsen, Lavsheden eller Ubestemtheden paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig henholde sig til dennes Forklaring.

§ 98.

Retten kan paalægge en Part at fremlægge Situationskort, Stamtaavler, Grundrisse, Tegninger og andre lignende Anstueligheder befordrende Midler til Faktums Forstaaelse, naar Sagen ikke uden dette kan paabømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Vægrer Sagsøgeren sig herved, kan Sagen afvises; er det Indstævnte, behandles han efter Reglerne i § 97.

§ 99.

Antager Retten, at der er Omstændigheder tilføje, som kunne medføre Afvisning paa Embedsbøgne, kan den standse Forhandlingerne og opfordrer da Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke affiges, fortsættes derefter Forhandlingerne.

§ 100.

Ved Klagekriftets Meddelelse til Modparten anses Sagen for anhängiggjort, ligesom en Modfordring er at anse som anhängiggjort ved Meddelelsen af det Tilsvarekrift, hvortil den fremsættes, forsaavidt der paastaas selvstændig Dom for samme.

Indtil Sagsøgeren mundtligt har nedlagt sin Paastand og har fremlagt sin Sagsfremstilling i Retten, forsaavidt en saadan er nødvendig, naar det ham frit for at høre Sagen, imod til den Sagsøgte at udrede Erstatning for Uretlighed, Udgifter og Lidelse, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre, at der gives den Sagsøgte Dom for Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig høre Sagen.

§ 101.

Ved Sagens Anhängiggjørelse begrundes Ret for Modparten til at fremsætte Modfordringer, forsaavidt som disse enten have særlig Oprindelse med Hovedfordringen eller dog i Mangel heraf ere udjævnelige (computable) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen aldeles som en Bestanddel af Indstævntes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i Forbindelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan Retten udøve den samme ved § 102 tilkomne Myndighed ogsaa med Hensyn til Modfordringer.

§ 102.

Retten kan bestemme, at flere for den sværende Retsfager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med

Hensyn til Retsfagets imellem forskellige Parter, naar Søgsmaalenes Forening ikke vilde stride imod § 42.

Er flere Søgsmaal forenede under een Retsfag, kan Retten anordne, at en Afskillelse skal finde Sted, og at et eller flere af Søgsmaalene forhandles og paadømmes særskilt.

Kremler Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingerne foreløbigt skulle indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Søgsmaalgrundbe eller enkelte Indsigelser kunne som en Følge heraf gøres til Gjenstand for særskilt Procedure.

§ 103.

Er et Retsforhold, hvis Kastsættelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Gjenstand for en ved samme eller en anden Ret sværende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgjørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Begne bestemme, at Sagens Forhandling i det Hele eller i delvis skal udsættes, indtil hin Retstrætte er paadømt, eller den administrative Afgjørelse er truffen.

§ 104.

Opstaar der under en Sag Mistanke om en begaaet strafbar Handling, eller de allerede er begyndt en Forundersøgelse mod en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgjørelse.

§ 105.

Ved Udøvelse af den i §§ 102—104 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Simplicitet i Forhandlingerne opnaas.

§ 106.

De i §§ 98, 99, 102, 103 og 104 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne tilbagefalde, naar Retten anser dette for hensigtsmæssigt.

Retten anordner det Fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den benytter sig i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 omhandlede Myndighed.

§ 107.

De i §§ 98, 99, 102, 103 eller 104 indeholdte procesledende Bestemmelser ere ikke Gjenstand for Rettsmidlers Anvendelse.

Kapitel IX.

Om Forhørdelser og andre procesuelle Meddelelser.

§ 108.

Forhørdelser og andre procesuelle Meddelelser skulle, forsaavidt ikke Loven eller Parternes Overenskomst medfører Undtagelse, foregaa ved en Stævningsmand. Denne har ved Forretningens Udførelse som Bidne at tillage en anden Stævningsmand eller, saafremt Liden ei tillader at faa en saadan tilkaldt (§ 109 næstsidste Stykke), en god Mand.

Enhver bestiftet Stævningsmand kan med fuld Retsvirkning iværksætte Forhørdelser og Meddelelser under Jagttagelse af de i Loven givne Forrifter. Opligtigheden af det Foretagne svæktes ikke derved, at Stævningsmanden har handlet udenfor den Retstreds, i hvilken han er ansat.